

РЕШЕНИЕ

№ 6508

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Георги Стоев

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Георги Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20231100503164 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 560/12.01.2023 г., постановено по гр.д. №2749/2022 г. на СРС, ГО, 168 състав, е отхвърлен предявеният от „Г.Ф.“ ЕООД ЕИК *****, против ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, иск с правно основание по чл.405 КЗ за осъждане на ответника да заплати сумата 9000 лева, представляваща застрахователно обезщетение по щета № 0500847933 за претърпени имуществени вреди от настъпило на 11.01.2021 г. застрахователно събитие – наводнение, съставляващо застрахователен риск, ведно със законната лихва от датата на завеждане на събитието до окончателното изплащане на сумата.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба вх. №258363/24.11.2022 г. от ищеца „Г.Ф.“ ЕООД, в която се излагат доводи, че решението е неправилно и постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Поддържа се, че по делото било установено настъпването на застрахователно събитие – наводнение в периода 11.01.2021 г.-14.01.2021 г. в района на гр. Нови Искър и увреждания на застрахования т.а. „Пежо Боксер“, рег. № **** НН,, което представлява покрит застрахователен риск съгласно чл.2,ал.2,т.1, б. „г“ от ОУ на ответника, както и пряката причинно-следствена връзка между събитието и настъпилите щети. Въззивникът навежда, че при приети за установени тези факти съдът е трябвало да уважи иска съобразно заключението на изготвената САТЕ по отношение размера на настъпилите вреди. Твърди, че при извършения първоначален опис-заключение не били

дадени никакви указания от необходимостта от извършване на втори оглед на процесния автомобил, като било отбелязано единствено поле „Диагностика“ и „Цялостно измиване и подсушаване“. Сочи, че на 18.02.2021 г. застрахователят изплатил обезщетение в размер на 45 лв. без да даде допълнителни указания за установяване на щетите. Въззивникът навежда, че е оказал съдействие на застрахователя за установяване на действително настъпилите вреди, изпълнени са дадените указания и е предоставен достъп до автомобила, съответно ЗД „Е.“ АД е имал възможността да определи и изплати застрахователно обезщетение. Сочи, че е изпълнил задължението си по чл.24 от ОУ на ищеца за извършване на оглед, като към датата на оглед не са били налице дефекти, които да са скрити – дефектите били явни още тогава. Поддържа се, че с оглед бездействието на застрахователя и нуждата от използване на автомобила било извършен ремонт в „К.М.“ ЕООД на стойност 11594,4 лв., която сума била заплатена. Въззивникът сочи, че изготвената САТЕ установила, че констатираните щети могат да настъпят вследствие на настъпилото наводнение и последващо замръзване на автомобила. Моли за отмяна на обжалваното решение и уважаване на предявения иск, както и присъждане на сторените разноски.

Въззиваемият ЗД „Е.“ АД е депозирал отговор на въззивната жалба, с който оспорва същата. Поддържа се, че първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно. Въззивникът сочи, че правилно първоинстанционният съд не е кредитирал представения опис, изготвен от „К.М.“ ЕООД. Поддържа се, че при извършения оглед на 15.01.2021 г. не са констатирани увреждания, като в протокола изрично било отбелязано, че е необходимо да се извърши подсушаване и диагностика на автомобила. Твърди е, че огледът е извършен в присъствие на представител на ищеца, като впоследствие не са постъпвали никакви искания, нито е водена кореспонденция, като едва 9 месеца по-късно ищецът е заявил искане за извършване на нов оглед и възстановяване на извършени ремонтни дейности. Поддържа, че не му били предоставени подменените части и бил лишен от възможността да установи действително настъпилите вреди, като при първоначалния оглед не било обективно възможно да се констатират настъпилите вреди при първоначалния оглед. В отговора на въззивната жалба се твърди още, че не се установило причинна връзка между настъпилото събитие и увреждането, както и че настъпилото замръзване на автомобила било изключен застрахователен риск.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася

служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и е допустимо. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно.

За основателността на иска по чл. 405 КЗ в тежест на ищеца е докаже в кумулативност следните предпоставки: съществуване на валидно застрахователно правоотношение между страните; настъпване в срока на застрахователното покритие на застрахователно събитие, за което застрахователят носи риска, причинна връзка между застрахователното събитие и настъпилите вреди, размер на вредите.

С доклада по делото като безспорно между страните е отделено обстоятелството, че по между им е сключен договор за имуществено застраховане при Общи условия, които застрахованото лице е декларирало, че се запознало и е приело с подписване на договора, за товарен автомобил „Пежо Боксер“ с рег. №****НН, обективиран в застрахователна полица № 00500100373105 с валидност от 02.08.2020 г. до 01.08.2021 г. , по силата на който ответникът е поел задължение да изплати на титуляра на полицата обезщетение при настъпили рискове, покрити по вписаните клаузи на „Пълно Каско“ съгласно Общите условия за застраховка „Каско на МПС“ до размера на застрахователната сума на застрахованото МПС. Не се спори по делото, а и се установява от приобщените писмени доказателства – писма с изх. №ОД-03-962-1/19.11.2021г. и с изх. №ОД-03-962-2/19.11.2021 от НИМХ, че на 11.01.2021 г. е имало завишени валежи и покачване на новото на р. Блато и р. Искър, довели до наводнение на имоти и улици в гр. Нови Искър, където се е намирал и застрахования при ответника товарен автомобил, който е бил паркиран в гараж на ищцовото дружество в гр. „Нови Искър“ на ул. ****. За периода 11.01.2021 г. до 14.01.2021 г. дирекция „Аварийна помощ и превенция“ при Столична община е провела процедура по отводняване и разчистване на засегнатите райони като са извършени и мероприятия за отводняване и изграждане на защитни диги. За настъпилото събитие ищецът е уведомил застрахователя, при който е образувана щета №0500847933, по която на 15.01.2021 г. е извършен оглед на място на товарния автомобил,

който е бил изтеглен с въже, поради невъзможност да се стартира двигателя. В изготвения опис представител на застрахователя е вписал „цялостно измиване и подсушаване на автомобила“. Не е спорно, че по щетата ответникът е заплатил сумата 45,00 лева на застрахования, което се установява и от приобщеното платежно нареждане от 18.02.2021 г.

Пред първоинстанционния съд е представена фактура №0000001386/18.11.2021 г., издадена от „К.М. Д.“ ЕООД с основание „ремонт на автомобил „Пежо Боксер“ с рег. №****НН по щета ТЕМП0500847933“ на стойност 11594,40 лева, заедно с опис на детайлите и платежно нареждане от 24.11.2021 г. Според заключението на съдебно – счетоводната експертиза сметката на „К.М. Д.“ ЕООД е заверена със сумата 11594,40 лева, като е установено, че сумата е заплатена от ищцовото дружество по фактура. Вещото лице е посочило, че фактура №0000001386/18.11.2021 г. е била осчетоводена в счетоводствата и на двете дружества.

От приетата по делото съдебно–автотехническа експертиза се установява, че описаните от „К.М. Д.“ ЕООД увреждания по товарен автомобил „Пежо Боксер“ с рег. №****НН могат да настъпят от наводнението на 11.01.2021 г. и последващо замръзване вследствие на ниските температури в гр. Нови Искър. Според експерта стойността необходима за възстановяване на товарен автомобил „Пежо Боксер“ с рег. №****НН, изчислена на база средни пазарни цени към датата на събитието е 16646,29 лева, а изчислена на база средни пазарни цени на алтернативни доставчици възлиза на 10006,04 лева. При оглед на автомобила вещото лице е посочило, че качеството на детайлите е втора употреба, алтернативни или рециклирани.

За преразглеждане на преписката и изплащане на обезщетение ищецът е подал ново заявление с вх. №РК-014-1687/2/30.11.2021 г. до застрахователя ведно с копие на опис, фактура от „К.М. Д.“ ЕООД и платежно нареждане, за извършен ремонт на автомобила, вследствие на което ответникът е извършил оглед на автомобила на 09.12.2021 г., за който е изготвен протокол. Видно от протокола не е било възможно да се установят и заснемат подменените части и детайли, както и че сменените такива не са били налични. Направена е констатация, че автомобилът пали, работи и е в движение. С уведомление от 21.12.2021 г. застрахователят е отказал да заплати застрахователно

обезщетение поради невъзможност за установяване на действително настъпилите вреди и извършените ремонтни дейности.

Съгласно чл.4, ал.2, 1 клауза “С” – пожар и природни бедствия от ОУ на ищеца, при сключен договор за застраховка по клауза пълно автокаско ответното дружество се е задължило да покрие пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС, причинени от изрично изброени рискове, в това число щета на застрахованото МПС при настъпване на проливен дъжд или наводнение /вредите се изразяват в механично увреждане, измокряне, затлачване, събаряне, отнасяне или запълване на МПС с вода (наводняване)/. Ето защо и съдът намира, че настъпилото събитие представлява покрит застрахователен риск.

В конкретния случай застрахователят твърди, че ищецът не е изпълнил задължението си да предостави автомобила за повторен оглед, доколкото съгласно чл. 24, ал. 2 от Общите условия размерът на вредите се установява чрез оглед на МПС, който се извършва от застрахователя в присъствието на застрахования или негов представител, с оглед на което и е отказал изплащането на застрахователната претенция по заявление с вх. №РК-014-1687/2/30.11.2021 г. Според ал. 2 на същата разпоредба от Общите условия ако след извършването на огледа се установи, че вследствие на застрахователното събитие са настъпили повреди, които не са явни и съответно са останали скрити по време на огледа застрахованият има право да поиска от застрахователя да извърши повторен оглед и да причисли скритите повреди към общия размер на вредите от застрахователното събитие.

Правото на застрахователя по чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ, аналогична на чл. 211, т. 2 КЗ (отм.) да откаже изплащане на застрахователно обезщетение поради неизпълнение на задължение на застрахования, произтичащо от застрахователния договор, е обусловено от установяването на причинна връзка между неизпълнението на задължението и настъпилото застрахователно събитие, съответно препятстване на доказването на обстоятелствата, при които е настъпило, респективно възможността да бъдат предотвратени вредите от същото – в този смисъл Решение № 49/29.07.2013 г. по т. д. № 840/2012 г. по описа на ВКС, Т. К., I т.о., решение № 79/29.06.2012 г. по т. д. № 802/2011 г., II т. о. ВКС, решение № 49 от 29.07.2013 г. на ВКС по т. д. № 840/2012 г., I Т. О., решение № 102/02.10.2012 г. по т. д. № 615/2011

г. II Т. О. на ВКС и др. С оглед на това, на преценка подлежат фактът на неизпълнение на задължението на застрахования, произтичащо от закона, от договора и/или от общите условия, както и дали това неизпълнение е значително с оглед интереса на застрахователя, т.е. такова по вид и характер задължение, което въздейства пряко върху размера на риска, върху обема на произлезлите от събитието вреди или възможността те да бъдат доказани – в този смисъл Решение № 173 от 22.11.2013г. на ВКС по т. д. № 727/2012г., II т.о., и решение № 207 от 13.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3394/2015 г., II т.о.

Точното установяване на времето, мястото и механизма на причиняването на вредите на застрахованото имущество е от съществено значение за преценката за наличие или липса на основание за заплащане на застрахователно обезщетение. Достоверността на предоставената от застрахования информация дава възможност на застрахователя да прецени възникнало ли е право на застрахователно обезщетение и налице ли са клаузите от Общите условия за неговото намаляване или отказ от изплащане. Укриването на достоверна информация или неосигуряване на възможността за събиране на информация за механизма и вида на настъпилите вреди от застрахования препятства застрахователя да установи обхвата, размера на вредите и обстоятелствата, при които те са настъпили. Установяване на настъпилите вреди по автомобила, а от там и на механизма на застрахователното събитие се извършва именно чрез оглед в присъствието на представител на застрахования и застрахователя, като при огледът се констатира настъпилите увреждания по застрахования автомобил. За да може да определи вида и размера на щетите, застрахователят следва да получи непосредствена възможност да се запознае с всички увредени части по автомобила. Това е необходимо, за да може да се определи всяка част дали се нуждае от ремонт /и ако да, какъв/, съответно кои части следва да се заменят. Именно поради тази причина в ОУ на ищеца /които са станали неизменна част от сключения договор/ е предвидена възможността за извършване на повторен оглед по отношение на вреди, които не са били явни. Именно такава е и настоящата хипотеза – при първоначалния оглед е констатирано, че автомобилът е наводнен и че не пали, съответно за установяване наличието на увредени конкретни части по автомобила е било необходимо извършването на повторен оглед в сервиз, при което да се установят вида и степента на увреждане на частите по автомобила. Вместо да

изпълни това свое задължение, застрахованият е извършил ремонт на автомобила 11 месеца след събитието в избран от него сервиз, при което са били подменени редица части. При извършения повторен оглед за представителите на застрахователя е било обективно невъзможно да установят вида и степента на увредените части, респ. дали изобщо е имало увредени части в резултат на настъпилото застрахователно събитие, още повече подменените части дори не са били запазени. Ето защо и въззивният съд намира, че с неосигуряването на възможност на застрахователя да извърши повторен оглед на автомобила и от там да установи настъпилите увреждания по застрахования автомобил, застрахованият не е изпълнил съществено от гледна точка на интереса на застрахователя свое задължение и е пречатствал възможността му да установи вида и размер на настъпилите вреди, а от там и механизма на събитието. Ето защо и за него е възникнало законовото право да откаже изплащането на застрахователно обезщетение на основание чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ, поради което и предявеният иск се явява изцяло неоснователен.

С оглед съвпадението на крайните изводи на двете съдебни инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

По разноските:

-

При този изхода на спора, в полза на въззиваемия следва да се присъдят разноски за въззивното производство в размер от 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 560/12.01.2023 г., постановено по гр.д. №2749/2022 г. на СРС, ГО, 168 състав.

ОСЪЖДА „Г.Ф.“ ЕООД ЕИК *****, да заплати на основание чл.78,ал.1 ГПК на ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, разноски в размер от 100 лв.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____